

іншої – на вимоги культури та суспільства. Визначаючи критерії оцінки міри сформованості у студентської молоді культури самовираження, ми орієнтувалися на основні аспекти педагогічної діяльності, а саме: діловий; аксіологічний; комунікативний; перетворювальний, а також, враховували розуміння культури самовираження як особистісного феномену [2]. Орієнтація на обидва вказаних вектори уможливила використання в якості критеріїв властивостей особистості, зумовлених соціальним досвідом студентів, до яких належать:

- організованість;
- зацікавленість;
- комунікативну толерантність;
- креативність.

У відповідності з пріоритетними векторами педагогічної діяльності та підходом до культури самовизначення як до особистісного феномену, нами під час дослідження виділено п'ять рівнів її сформованості, а саме: духовно орієнтований; особистісний; суб'єктний; базовий; деструктивний. Домінантні властивості, пріоритетні цінності представників, спрямованість активності студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта кожного рівня потребує детального аналізу. Це дасть можливість окреслити основоположні вектори наступних етапів розпочатої наукової розвідки та визначити шляхи розвитку культури самовираження.

Висновки. Культура самовираження майбутнього вихователя ДНЗ як особистісний феномен має прояв в його самоорганізованій діяльності (у мотивації, способах дій, проміжних й кінцевих продуктах і визначається системою пріоритетних життєвих та професійних цінностей та іншому). Перспективу подальшої реалізації дослідження означеного напряму вбачаємо в визначенні педагогічних умов й сучасних методів формування культури самовираження у майбутніх фахівців дошкільної освіти.

Література

1. Зинченко Е. В. Самораскрытие личности как её социально-психологическое явление // Прикладная психология. – 1998. – №5. – С. 59–69.
2. Кононко О. Л. Культура самовираження майбутніх педагогів як особистісний феномен / Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції «Психологія та педагогіка: необхідність впливу науки на розвиток практики в Україні». – м. Львів: ГО «Львівська педагогічна спільнота». – 2017. – С. 13–18.
3. Омельченко Е. А. Самовыражение и культура самовыражения педагогов и студентов педагогических ВУЗов // Теория и практика образования в современном мире: материалы II международной научной конференции. – СПб. : Реноме. – 2012. – С. 11–14.
5. Сисоєва С. О. Теоретико – методологічне обґрунтування педагогічної творчості // О. С. Сисоєва. Відкритий урок. – 2005. – № 21; 22. – С. 13–19.

УДК 371.1.14

Онищук Л. З.

ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ПИТАНЬ ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Постановка проблеми. В ухваленій III Всеукраїнським з'їздом працівників освіти України Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року зазначається, що одним з ключових напрямів державної освітньої політики має

стати забезпечення національного моніторингу системи освіти, а ефективність реалізації управління освітньою галуззю у значній мірі залежить від того, наскільки управлінські рішення, що приймаються, адекватні результатам і рекомендаціям моніторингових досліджень [3]. Таким чином, на сьогодні моніторинг якості освіти виступає інструментом методичного та управлінського забезпечення державного стандарту освіти.

Міжнародною благодійною організацією «Центр тестових технологій та моніторингу якості освіти» було оприлюднено аналітичну доповідь про стан моніторингу якості освіти в Україні. Зокрема, йшлося про дефіцит фахівців з питань моніторингу та освітніх вимірювань [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми організації освітнього моніторингу, впровадження освітніх вимірювань досліджують І. Байназарова (моніторинг діяльності методичних служб), Г. Єльнікова (основи адаптивного управління), Т. Лукіна (державне управління якістю освіти), Н. Лісова (впровадження моделі регіонального моніторингу), В. Сергієнко (освітні вимірювання). Проте недостатньо уваги приділяється роботі з педагогічними кадрами – організаторами моніторингових досліджень в системі загальної середньої освіти.

Мета дослідження: вирішення проблеми інформаційно-методичного забезпечення діяльності педагогічних працівників з питань моніторингу якості освіти, зовнішнього незалежного оцінювання в умовах закладів післядипломної педагогічної освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Запровадження системи моніторингу якості освіти на регіональному рівні дає можливість сформувати єдину інформаційну базу достовірних даних про стан освіти регіону та виробити науково-обґрунтовані рекомендації стосовно підвищення ефективності функціонування освітньої галузі на основі аналізу досягнутого системою освіти стану, якості характеристик освітньої системи, визначення основних тенденцій її розвитку, виявлення факторів впливу та встановлення відповідності функціонування системи освіти поставленим цілям державної освітньої політики [2].

Регіональну модель моніторингу якості освіти можна ефективно реалізувати за таких умов:

- створення різномірної структури моніторингу освітнього простору області;
- якісної підготовки кадрів для організації та проведення моніторингових процедур, зовнішнього незалежного оцінювання;
- тісної співпраці суб'єктів системи моніторингу якості освіти і системи освіти регіону для подальшого розвитку останньої.

Цілеспрямована підготовка фахівців з питань моніторингу в Тернопільській області проводиться на двох рівнях:

- обласному – первинна група – методисти, спеціалісти районних, міських відділів освіти, які відповідають за організацію та проведення моніторингу якості освіти та ЗНО;
- районному (міському) – вторинна група – працівники методкабінетів, директори загальноосвітніх навчальних закладів, заступники директорів з навчальної, науково-методичної та виховної роботи.

Первинна група працює під керівництвом методистів центру моніторингу якості освіти, ЗНО та інформаційно-аналітичної, видавничої діяльності Тернопільського ОКІППО, тьюторами вторинних груп є методисти районних (міських) методичних служб, які відповідають за моніторинг якості освіти, ЗНО.

Теоретико-практична підготовка фахівців із організації та проведення зовнішнього незалежного оцінювання, освітнього моніторингу системи загальної

середньої освіти та окремих аспектів якості освітніх послуг для різних рівнів управління освітою (регіонального, внутрішньошкільного) в Тернопільському ОКІППО здійснюється через різноманітні форми роботи.

Методичний проект «Школа освітнього моніторингу» було створено з метою вдосконалення теоретичних знань слухачів з питань організації зовнішнього незалежного оцінювання, адміністрування моніторингових досліджень.

Учасники постійно діючого семінару «Науково-методичний супровід моніторингу якості освіти» вчилися будувати програму моніторингу, створювати (підбирати) інструментарій моніторингового дослідження, опрацьовувати результати, аналізувати та інтерпретувати отримані дані, розробляти рекомендації, пропозиції, приймати управлінські рішення, оформляти аналітичні звіти, виробляти аналітичне прогнозування щодо подальших освітніх тенденцій та напрямів розвитку освітньої сфери.

Практикум «Використання ІКТ в моніторингових дослідженнях» було запроваджено з метою підвищення рівня володіння слухачами інформаційно-комунікаційними технологіями, автоматизації роботи з обробки та візуалізації результатів з використанням табличного редактора Microsoft Excel.

Значна увага приділяється підготовці освітян до участі у зовнішньому незалежному оцінюванні. Щорічно за участі методистів Івано-Франківського регіонального центру оцінювання якості освіти проводиться ряд методичних заходів (семінари, інструктивно-методичні наради, навчання), спрямованих на інформаційне забезпечення зовнішнього незалежного оцінювання в області, підготовку персоналу пунктів тестування.

Висновки. Національна система моніторингу якості освіти перебуває на етапі свого інституційного становлення, нормативно-правового оформлення. Але для формування ефективної системи необхідно усунути ряд загрозливих тенденцій, серед яких відсутність кадрового забезпечення моніторингових процедур, що безпосередньо впливає на якість проведення та аналізу даних моніторингових досліджень. У вирішенні цієї проблеми вбачається активна роль інститутів післядипломної педагогічної освіти через оновлення змісту курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, запровадження спецкурсів, ряду методичних заходів з окресленої проблематики.

Література

1. Аналітична доповідь про стан моніторингу якості освіти в Україні / МБО «Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти»; [І. І. Бабин, Л. М. Гриневич, І. Л. Лікарчук та ін.]; за заг. ред. І. Л. Лікарчука. – К.: МБО «Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти»; Х.: Факт, 2011. – 96 с.
2. Лукіна Т. О. Становлення системи моніторингу освітньої галузі в Україні: проблеми та перспективи / Т. О. Лукіна [Електронний ресурс] . – Режим доступу: [http:// lib.iitta.gov.ua/4049/1](http://lib.iitta.gov.ua/4049/1).
3. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon3.rada.gov.ua/laws/show/344/2013](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/344/2013).

УДК 159.9

Періг І. М.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ПСИХОЛОГА У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Постановка проблеми. На сьогоднішній день зростають як суспільна значущість психології, так і її можливості вирішувати складні проблеми розвитку